

COFRESTR RISG

GRADDFA RISG

I gyfrifo'r graddfa risg, lluoswch y 'sgôr difrifoldeb' sy'n berthnasol i'r risg gyda'r 'sgôr tebygolrwydd'
– hynny yw: Difrifoldeb (D) x Tebygolrwydd (T) = Graddfa Risg (GR)

Sgôr Difrifoldeb (D)	Sgôr Tebygolrwydd (T)				
	1. Prin	2. Anhebygol	3. Yn bosib	4. Debygol	5. Bron yn sicr
5. Trychinebus	5	10	15	20	25
4. Enfawr	4	8	12	16	20
3. Cymedrol	3	6	9	12	15
2. Isel	2	4	6	8	10
1. Ddibwys	1	2	3	4	5

1 - 3	Risg Isel - Gweithredu yn unig pan bo'r gôst yn isel; datrusiad syml; ail-asesu pan bo proses/gweithdrefn, canllawiau neu ddeddfwriaeth yn newid; parhau eu hadolygu.
4 - 6	Risg Cymhedrol - Gweithred i leihau'r risg sy'n gôst effeithiol ac wedi ei gynllunio a'i gwblhau o fewn amserlen briodol.
8 - 12	Risg Uchel - Gweithred brys i waredu neu leihau'r risg.
15 - 25	Risg Eithafol - Gweithredu heb oedi i waredu neu leihau'r risg i lefel rhesymol. Ystyried atal y gwaith neu'r broses hyd nes bod y lefel risg wedi ei leihau.

*Fynonellau Sicrwydd Eraill = Canlyniadau Archwiliadau Mewnol, Canlyniadau Archwiliadau Allanol, Archwiliadau 3ydd parti, Unrhyw weithgaredd sicrwydd arall

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
ARIANNOL	Praesept yn annigonol i sicrhau arian refeniw ar gyfer y flwyddyn	4	4	16	- Swyddog Ariannol yn paratoi rhagolwg llif arian i'r Pwyllgor Cyllid - Pwyllgor Cyllid yn paratoi Cynllun Busnes ym mis Tachwedd gan sicrhau arian refeniw a capital ar gyfer y flwyddyn i ddod - Y cyngor llawn yn trafod a chymeradwyo'r argymhellion hynny; - Y Swyddog Ariannol yn sicrhau bod ein cais am arian i'r Cyngor Sir yn cael ei gyfwyno'n brydlon ac ar amser; - Taliadau gan y Cyngor yn cael eu gwneud drwy BACS.	Archwiliad Mewnol 2024-25 Archwiliad Allannol 2024-25 Cynllun Busnes 2025-26	4	1	4
	Dim arian capital i gwblhau prosiectau	3	3	12	- Cynllun Busnes mewn lle; - Cyfrifon yn cael eu cyflwyno yn gyson i'r Pwyllgor Cyllid ac yn cael eu monitro'n fisol; - Adroddiadau yn cael eu gwneud i'r Cyngor llawn.	Archwiliad Mewnol 2024-25 Archwiliad Allannol 2024-25 Cynllun Busnes 2025-26	3	1	3
	Twyll Ariannol – arian ar goll / heb ei gysoni	4	4	16	- Taliadau yn cael eu cyflwyno i'r Cyngor llawn drwy law'r pwyllgor Cyllid ar gyfer eu cymeradwyo; - Pob siec angen dau lofnod; - Pwyllgor Cyllid yn derbyn copi o Ddatganiad Banc ymhob cyfarfod misol; - Rheoliadau Ariannol mewn lle.	Archwiliad Mewnol 2024-25 Archwiliad Allannol 2024-25 Adolygu'r Rheoliadau Ariannol	4	3	8

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
ARIANNOL	Cyflog y Clerc yn anghywir / ddim yn cyd fynd a'r graddfa cyflog y cytuniwyd arno / cyflog ddim yn cael ei dalu ar amser	3	3	9	- Graddfa cyflog 24 sef £17.79 yr awr am 12 awr yr wythnos yn cael ei adolygu'n flynyddol i sicrhau bod codiadau stadudol yn cael eu gweithredu arno; - Cyfrifydd yn gyfrifol am sicrhau PAYE ac ati; - Pwyllgor Cyllid yn sicrhau bod cyflog yn cael ei dalu ar amser yn fisol. - Taiadau drwy siec gyda llofnod dau aelod o'r pwyllgor Cyllid. - Cofrestr o lofnodwyr awdurdodedig mewn lle - Dau gynghorydd yn arwyddo'r sieciau hyn. - Pob taliad yn cae eu cymeradwyo gan y Cyngor Llawn a'i gofnodi yn y cofnodion.	Archwiliad Mewnol 2024-25 Archwiliad Allannol 2024-25	3	1	3
	TAW heb ei hawlo / cais am ad-daliad yn anghywir	4	3	12	- Clerc yn cadw cofnod trylwyr yn y llyfr cofnofion ariannol; - Anfonebau a derbyniadau ar gael ar gyfer holl drafodion ariannol; - TAW yn cael ei wirio gan gyfrifydd cyn i'r cais gael ei anfon i'r HMRC; - Taliad yn cael ei wneud yn uniongyrchol i'r cyfrif banc.	Archwiliad Mewnol 2024-25 Archwiliad Allannol 2024-25	4	1	4

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
	Dyrannu cymorth ariannol yn anheg neu ddim o gwbl	4	3	12	- Cydymffurfiaeth ag adran 137, 145 a deddfwriaeth arall; - Sicrhau cyllideb addas ar ddechrau'r flwyddyn ariannol; - Argymhellion yn Pwyllgor Cyllid yn cael eu cymeradwyo gan y Cyngor llawn ar bob achlysur; - Y swm a ddyanwyd yn cael ei adolygu'n flynyddol gan y Pwyllgor Cyllid ac unrhyw newidiadau i'r polisi yn cael ei gymeradwyo gan y Cyngor llawn.	Archwiliad Mewnol 2024-25 Archwiliad Allannol 2024-25	4	1	4
ASEDAU	Diffyg rheolaeth o'r asedau	4	4	16	- Cofrestr asedau (adeiladau/offer ac ati) mewn lle yn dynodi y math o ased, ei leoliad a'i werth; - y gofrestr yn cael ei hadolygu yn reolaidd ac yn destun archwiliad gan yr archwilyr; - Rhaglen cynnal a chadw mewn lle ac yn cael ei hadolygu'n reolaidd gan y Pwyllgor Cyllid a Rheoli Risg.	Archwiliad Mewnol 2024-25 Archwiliad Allannol 2024-25 Y Gofrestr Asedau	4	1	4
	Difrod / Colledion	4	3	12	- Yswiriant mewn lle sy'n addas ar gyfer gwarchod yn erbyn unrhyw gais yswiriant yn dilyn difrod; - Y gofrestr yn cael ei hadolygu'n reolaidd i sicrhau na fydd colledion; - Archwiliadau tymhorol yn cael eu cynnal o Arosfannau Bysiau, Seddi, bocsus blodau ac ati.	Dogfennau Yswiriant Archwiliadau o'r Asedau Y Gofrestr Asedau	4	1	4

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
ASEDAU	Diffyg rheolaeth o'r mynwentydd	3	4	16	- Costau claddu yn cael eu hadolygu'n flynyddol i sicrhau prisiau teg i'r gymuned; - Cynlluniau o'r plotiau ar gael i sicrhau bod claddedigaethau yn cymryd lle yn unol a'r cynllun; - Y clerc yn cadw cofnodion manwl iawn o'r claddedigaethau a pherchnogion plotiau gwag yn yr hen fynwent; - Y clerc yn gyfrifol am agor a chau ar gyfer angladdau a chadw golwg ar wastraff; - Gwastraff yn cael ei fonitro a'i wahanu fel bo'n briodol ar gyfer ail gylchu; - Contractwyr claddu yn ymrwymo i fynd a phob gwastraff o'r fynwent yn dilyn claddu, gan gynnwys pridd dros ben; - Pob contractwr claddu i ddarparu tystiolaeth o'u yswiriant PLI a'u cofnodion iechyd a diogelwch o bryd i'w gilydd a fel bo'r angen.	Cofnodion Pwyllgor Cyllid a Rheoli Risg Cofnodion claddedigaethau Cynlluniau mewn lle Rheoliadau y fynwent wedi eu cyhoeddi ar y wefan	3	1	3
	Diffyg rheolaeth o Ganolfan Glasinfryn	4	3	12	Cytunebau ffurfiol mewn lle rhwng y Cyngor Cymuned a'r ganolfan; Adroddiadau blynyddol yn cael eu cyflwyno i'r cyngor ar berfformiad a rheolaeth y ganolfan.	Pwyllgor Cyllid a Rheoli Risg	4	3	12

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
					Cyfrifoldebau fel landlord??				
ASEDAU	Diffyg craffu a rheolaeth ar les Canolfan Penrhosgarnedd i sicrhau cydymffurfiad a'r cyfamodau.	4	3	12	- Yswiriant atebolrwydd cyhoeddus digonol mewn lle (cyfamod 6) - Yr eiddo yn cael ei aseinio i ymddiriedolwyr penodol yn unig i ddefnyddio a rheoli'r eiddo fel Canolfan Gymdeithasol yn unig (cyfamod 3 a 5) Ni chaiff yr eiddo ei aseinio na'i is-osod ar gyfer unrhyw bwrpas arall (cyfamod 3) - Mae'r eiddo yn cael ei gadw mewn cyflwr da a sylweddol (cyfamod 4) - Enwebu cynrychiolydd Cyngor Pentir i eistedd ar Bwyllgor Rheoli y Ganolfan ac i weithredu fel ymddiriedolwr yr elusen Trefniadaeth mewn lle i godi morgais ar gyfer dibenion atgyweirio, ymesty neu gwella'r eiddo (cymal 2(10) – yr ail ran o'r ail atodlen) Les newydd wedi ei chytuno arni ar gyfer y ganolfan newydd	Yswiriant atebolrwydd cyhoeddus Cyng Lowri James y cynrychioli'r cyngor	4	3	12

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
ASEDAU	Diffyg rheolaeth o'r hyn sydd gan y cyngor fel asedau	3	4	12	- Cofrestr cyflawn mewn lle sy'n cael ei adolygu'n reolaidd gan y Pwyllgor Cyllid a Rheoli Risg - Pob ased wedi ei yswirio - Archwiliadau wedi eu cofnodi o gyflwr yr asedau - Cynllun cynnal a chadw mewn lle i sicrhau bod yr asedau yn lan a diogel. - Gwaith uwchraddio system garffosiaeth Canolfan Glasinfryn wedi ei gwblhau	Archwiliadau Dopler yn y fynwent Archwiliadau ROSPA Cyngor a chamau cyfreithiol fel bo'r angen	3	2	6
IECHYD A DIOGELWCH	Diffyg ystyried cyfrifoldeb cyfreithiol tuag at staff, contractwyr a defnyddwyr asedau'r cyngor.	4	4	16	- Archwiliadau 'dopler' yn cael eu cynnal yn y fynwent i adnabod cerrig beddau peryglus; - Archwiliadau ROSPA blynyddol yn cael eu cynnal ar y cae chwarae yng Nghaerhun; Aseidiadau risg mewn lle ar gyfer y capel bach, canolfan Glasinfryn a chanolfan Penrhos Aseidiadau risg mewn lle ar gyfer offer a gweithgareddau'r cyngor e.e. y diffibs, coeden Nadolig ayyb. - Ymrwymadau contractwyr i iechyd a diogelwch yn cael eu gwirio cyn gosod gwaith/contractau allan. Polisi iechyd a diogelwch cyfredol mewn lle.	Archwiliadau Dopler yn y fynwent Archwiliadau ROSPA	4	2	8

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
IECHYD A DIOGELWCH	Niwed difrifol i aeoldau'r gymuned yn arbennig i blant ysgol cynradd drwy defnydd answyddogol o faes parcio Canolfan Penrhosgarnedd, yn enwedig ar oriau brig yr ysgol.	5	3	15	- Asesiad risg wedi ei chwblhau ar gyfer y safle. - Cyngor Gwynedd a Phwyllgor y Ganolfan wedi'u hysbysu o'r pryderon sy'n bodoli - Cyngor Gwynedd wedi llythyru â'r ysgol i ofyn i athrawon i beidio a pharcio yno - Arwydd wedi ei osod yn rhybuddio mai parcio i ddefnyddwyr yn unig yw'r safle - Y giat wedi ei hail osod er mwyn rhoi'r gallu i'r cyngor i'w chau petai hynny yw'r unig opsiwn i ddileu'r risg - Yswiriant atebolrwydd cyhoeddus ar gyfer y safle mewn lle gan Gyngor Pentir - Trwydded bellach mewn lle yn trosglwyddo cyfrifoldeb am y maes parcio i Gyngor Gwynedd yn ystod oriau brig yr ysgol. - Barn a chymau cyfreithiol wedi eu cymryd i gadarnhau cyfrifoldebau Cyngor Pentir	Asesiad risg. Cyngor cyfrithiol. Yswiriant atebolrwydd cyhoeddus mewn lle	5	2	10
IECHYD A LLES – COVID 19	Diffyg trefniadaeth mewn lle i leihau'r risg o ledaenu Covid-19	4	4	16	- Cyfnod y pandemig bellach wedi dod i ben - Cyfarfodydd wedi ail gydiad wyneb yn wyneb		4	1	4

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
					- Y canolfannau wedi ail agor a'r cyfyngu yn unol a gofynion Llywodraeth Cymru; - Hylif di-heintio ar gael yn ein canolfannau; - Offer golchi dwylo ar gael i ddiheintio				
GDPR	Diffyg penodi Swyddog Gwarchod Data a Rheolwr Data	3	3	9	- XXX wedi ei benodi'n Swyddog Gwarchod Data - XXX wedi ei benodi'n Rheolwr Data (Data Controller)		3	3	9
GDPR	Diffyg polisi mewn lle i warchod data personol a Pholisi Rheoli Dogfennau /Cofnodion	3	3	9	- Polisi GDPR – Rhybudd Preifatrwydd i'r Cyhoedd mewn lle - Polisi GDPR – Rhybudd Preifatrwydd i staff a cynghorwyr mewn lle - Polisi Rheoli Dogfennau mewn lle		3	2	6
GDPR	Diffyg Diogelu data	3	3	9	- Gliniadur y cyngor yn 'encrypted' - Cofnodion wedi eu storio yn ddiogel dan glo - Cynghorwyr ddim yn cadw cofnodion sy'n cynnwys data personol - Polisi Rheoli Dogfennau mewn lle		3	2	6
Polisi Iaith Gymraeg	Diffyg darpariaeth drwy gyfrwng yr iaith Gymraeg	3	3	9	Polisi Iaith mewn lle.		3	2	6

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
Sicrhau cydraddoldeb	Diffyg ymdrin a staff, cynghorwyr ac aelodau o'r gymuned yn deg ac yn unol a'r Ddeddf Cydraddoldeb	3	3	9	• Polisi Cydraddoldeb mewn lle • Asesiadau effaith cydraddoldeb yn cael eu cwblhau • Addasiadau mewn lle yn ein canolfannau • Trefniadaeth mewn lle i ymateb i anghenion staff, cynghorwyr ac aelodau o'r gymuned	Cyfieithydd ar y pryd ar gael lle bod angen Dogfennaeth cyhoeddus yn ddwyieithog ac ar gael ar y wefan	3	1	3
Côd ymddygiad	Cynghorwyr yn ynddwyn ac yn ymateb yn amhroffesiynol ac yn groes i'r côd ymddygiad.	3	3	9	• Côd Ymddygiad mewn lle • Cynghorwyr yn datagan diddordeb ar ddechrau pob cyfarfod • Rhestr buddiannau yn cael eu cwblhau yn flynyddol neu yn dilyn newid mewn sefyllfa personol • Cynghorwyr i fynychu hyfforddiant fel bo'r galw	Cod Ymddygiad Cofnodion cyfarfodydd Rhastrau buddiannau Rhaglen hyfforddi	3	2	6
Staffio	Y cyngor yn methu gweithredu oherwydd absenoldeb annisgwyl neu ymddiswyddiad y Clerc.	3	3	9	• Cytundeb gwaith mewn lle • Cyfnod rhybudd – 3 mis • Hyblygrwydd yn amserlen ein cyfarfodydd • Cynghorwyr yn dirprwyo yn absenoldeb y Clerc, mewn achos o argyfwng e.e. cyfnod salwch • Trefn recriwtio mewn lle • Pwyllgor Penodi mewn lle.		3	2	6

COFRESTR RISG									
Pwnc	Mae risg y bydd....	Scôr Risg Cychwynol			Mesurau Rheoli	Ffynonellau Sicrwydd Eraill*	Scôr Risg Gweddilliol		
		D	T	GR			D	T	GR
Addurniadau Nadolig	Addurniadau'r cyngor yn achosi niwed i gontractwyr neu aelodau'r cyhoedd • Sioc electrig • Trin a thrafod pwysau • Gweithio o uchder • Taro gan gerbydau drwy weithio ar ochr lon	3	3		• Coed nadolig yn cael eu gosod gan weithwyr cymwys Cyngor Gwynedd yn unol a'u asesiadau risg penodol hwy • Goleuadau'r coed yn cael eu profi'n flynyddol gan drydanwr cymwys • Goleudadau'r stryd yn cael eu gosod gan weithwyr cymwys Cyngor Gwynedd yn unol a gofynion rheoliadau trydanol ac asesiadau risg yn ymwneud a thrin a thrafod pwysau, a gweithio o uchder • Gweithwyr Cyngor Gwynedd yn ymgymryd a hyfforddiant StreetWorks yn reolaidd yn unol a'r gofynion – hyfforddiant ynglyn a gweithio ar ochr ffyrdd prysur.				